

Izpremembra.

oglejte, poglejte, Vinko je na podobici — Slavčev Vinko! Ti šmencani otrok ti, da so ga naslikali!

Tako se morda čudite tisti, kateri poznate Slavčevega Vinka.

No, dobro, dobro, da le veste, da je to Slavčev „Vinček,“ kakor ga najraje kliče njegova dobra mamica. Tudi jaz sem trikrat ali štirikrat odprl oči, češ, ali se motim, ali je Vinko res pred menoj, ko sem ga zapazil na sliki. Potem sem pa prišel v sitno zadrego. In nekaj zastavim, če se vam ne godi čisto tako!

V kakšni zadregi si neki? — pa morda komu le ne gre v glavo.

V kakšni? — I, poglejte Vinka in povejte mi, kateri obrazek naj pogledam, kaj pomenja trikrat naslikani Vinko? Ker mi ni nihče tega pojasnil, začel sem sam premišljevat, kdaj bi bil naslikal slikar Vinka. Ko sem se nagledal podobice do sita, bil sem takih-le mislij in upam, da mi pritrđite tudi vi:

Slikar je bil skrit — i, sam Bog vé, kje, a to je dognana stvar, da je dobro videl Vinka, ker drugače bi ga ne bil zadel tako izvrstno — i, no, tako se mi dozdeva, da je stal slikar za kakšnim zagrinjalom. Bilo je zjutraj. Vinko je še spal, slikar je bil pa seveda tiho kakor miš. Sedaj zapoje na dvorišči mogočni petelin — zakaj bi ne bil ponosen, saj mu je vse pokorno od malih piškov do hude koklje — toraj petelin zapoje: „Kikeriki—í,“ češ: „Solnce vže tako visoko stoji, naš Vinko pa še vedno spi.“ Ta hip se pod odejo Vinkove posteljice nekaj premakne, presneta reč! premakuje se čedalje silneje, ná, kar brene Vinko odejo raz sebe, sede na posteljico in pogleda zadovoljno okrog sebe — slikar pa urno svinčnik v roko, in prvič je bil Vinko na papirji. Vidite ga, prav kakor ga vam kaže prva podobica na levisi! Dobro se je naspal, zato pa tako bistro gleda proti oknu, kjer je najsvetleje. Zadovoljno si grabi z desnico rejeno nógico, z levico pa išče — i, kaj išče, še sam ne vé, kaj. Če bi znal moliti, zahvalil bi Boga, da mu je podaril nov dan; a da-si je za molitev še premajhen, priča nam vender njegovo veselo obličje, da je tudi hvaležen Bogu, seveda po svoje, ker mu je bil dal tako sladko spanje.

No, no, na dolgo je naš Vinko nekaj dopovedoval in dopovedoval samemu sebi; slikar je čul pogostni: „Hà—hà—à--à,“ toda razumel ni te govorce. Kar utihne pripovedovalček, kakor bi odrezal; leva rókica, s katero je prej opletal okrog sebe, da je bilo joj, omahne mu na levo nogo, obraz se zresni, užalosti — presneto, kaj pa bode? Prej živ in nemiren, sedaj pa tako brž obnemore! Pa ne, da bi bil vže zopet zaspan? Vsaj zdelo se je, da bi Vinko vnovič rad spančkal, gledal je namreč tako kremežljivo in bojazljivo, kakor bi popraševal:

„Kje je meni spalnica odbrana,
Kje je meni postelj'ca postlana?“

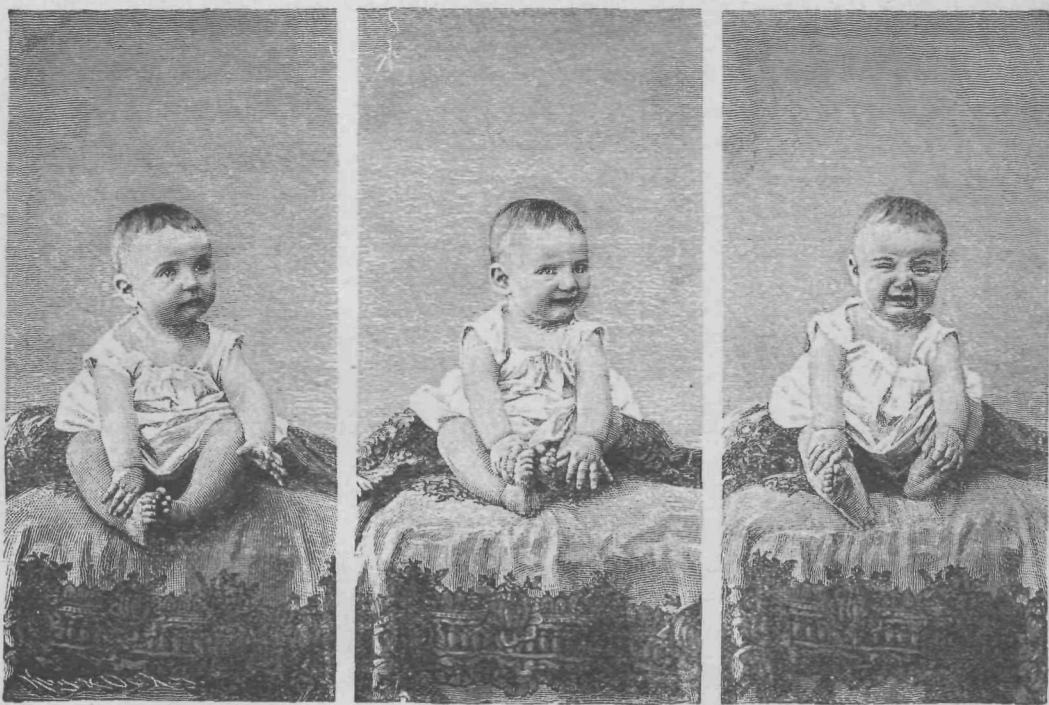
Morda se je ubožček spomnil, da je sam v sobi, česar ni bil vajen, kadar ni spal — kdo vé? Slikar je ugibal in ugibal, potem pa brž narisal drugo podobico.

Kaj si mislite, pa je bil prav zadnji čas, da je to storil, zakaj kar mahoma je Vinko obrazek zopet čisto izpremenil in izpustil glasen jok. Jej, jej, to je bilo hudo! Oči je zatisnil, a kaj je to koristilo? Debele debele solze so se mu udrle

po okroglem ličici, usta pa navskriž, in vmes se je glasilo: „Ma—ma, ma—ma!“ Slikar je hitel, kar se je dalo, da ne bi zamudil tretjega Vinkovega obrazka; seveda je bilo najtežavneje delo, narediti tretjo sliko, ker se je jokavček vedno premikal. A slikar ga je vender-le naslikal, ker se je Vinko z levico tako trdo oprijel prstkov na levi nogi, da se ni preveč tresel.

Pametno je pa bilo, da se je slikar požuril, zakaj komaj je Vinko nekolikokrat zajokal svoj: „Ma—ma, ma—ma,“ pa so se odprla vrata v izbo — prišla je Vinkova mamica.

„O, Vinček, Vinček, kaj pa je? Ali si se zbudil? Le nikar ne jokcaj, saj si priden — o, Vinček!“ In glejte, Vinko se je nasmehljaj mamici, pa jokal je

še — ej, škoda, škoda, da slikar ni naslikal še tega! V očeh solze — na ustnah smeh, to bi človek tudi še rad pogledal!

Kmalu potem je Vinko zajutrekoval sladko mleko — kajpada s prvim obrazkom. A ko se je pozneje vščipnil na roko, pokazal je najprej drugi, naposled pa celó tretji obrazek. Polagoma pa se je utolažil in obrazek se je zopet počasi izpreminjal v tak, kakoršen je na prvi sliki. To izpreminjevanje se ponavlja pri njem kakor vzpomladansko vreme. A če vprašate, kakšen je Vinko najčeešče, vedite, da ni kisavec, ki bi se vedno kremžil in kisal, ampak najredkejše je napačna prva slika, zato jo je pa slikar dejal tudi na prvo mesto.

Toda včasih se pa tudi tako nameri, da je treba zjutraj začeti gledati našega Vinka na desni podobici: prvo opravilo na vse zgodaj mu je jok, a sčasoma se zaveruje v to ali ono stvar, in večkrat ga najde potem mamica na posteljici vže veselega.

Sedaj kratko vprašanje! Katera podobica vam najbolj ugaja: desna, leva ali srednja? Le še jedenkrat dobro pogledjte vsako, potem mi pa povejte svoje mnenje.

Vsaka ima svoje prednosti, odgovarjate modro. Leva je zato tako ljubka, ker dobro izraža zadovoljnega in srečnega otroka. Srednja je po svoje zanimiva ter je nekaka zastavica; človek namreč ne vé, kaj bode — ali se bode malemu debeloličniku skazilo, ali nabiranje na jok ne bode zamàn. Tretja pa tudi ni pod nič, ne! Tako zares jokati, kakor bi ne moglo pomagati ne zdravilo ne mazilo — pa ga tako naglo in hitro ustavi!

Za konec pa še Vinku jedno.

Vinko, ne bodeš dolgo tako posedal po posteljici, temveč za malo let ti bode treba bolj zgodaj vstajati, tudi tako izpremenljiv ne bodeš smel ostati vedno, izkratka: preživel bodeš zlata, otroška leta. Bog ohrani tebi in tebi podobnim tovarišem vselej in povsodi zadovoljnost, da te ne bodem videl nikoli drugačnega, ampak vedno takega, kakoršen si na prvi sliki — nedolžnega in srečnega! Jeli, da bode res tako?

Kajtimar.

Moj voz.

4. Sklednik.

Ej, danes si pa naložil sklednik na svoj voz! Kakšne spomine ti neki budi? Radovedni smo.“ — Ali mar nisem pogodil ugibanja v vaših mladih glavicah? I, kaj bi ne pogodil tega, saj vas poznam od pete do glave; a sedaj nastavite ušesa: nekaj bom zínil o skledniku.

Moj Bog, kako čas beži! Tista leta, ko sem še jaz hodil okrog sklednika, bil je pribit na steni za durmi; danes pa ga ni več ondi, potisnili so ga v vežo, a še tam v temo. Pri stopnjicah v klet premišljuje sedaj prejšnje čase, ko sva se midva včasih kaj pomenila in poigrala: a sedaj pogreša sklednik mene, jaz pa bi bil tudi rad pri njem . . .

A da boste umeli, ljubi moji nagajivčki, zakaj me boli ločitev od sklednika, povem vam brž, da je bila v skledniku shranjena tista latvica — — Le potrpite, saj boste zvedeli, katera latvica.

Prav tako-le vzpomladi je bilo, petelinčki vzpomladančki so peli po vasi ter tudi vže poskušali, kateri je močnejši — ne vem, da je ta žival tako bojevita, saj bi lahko v miru živela mej seboj, in jako lepo bi to bilo! — mej zeleno travo so pa cveteli rudeči petelinčki, gorko solnce mi je sijalo v hrbet, in sedel sem na hlevnem pragu. Jeli, nepotrpežljivo se spogledujete, češ, kakšno zvezo ima to s sklednikom, z latvico? I, brž se vam posveti! Poslušajte! Mati je prinesla dimki pominjek, meni pa velela, naj prinesem za njo latvico, da bode pomolzla kravico. Rad sem zlezal na klop, stopil s klopi na mizo, odtod se pa vzpel v sklednik ter varno vzel latvico izmej druge lončene posode. Potem sem pa hitel v hlev, izročil materi latvico, sam pa sédel na prag in komaj čakal, da bi bila dimka pomolzena.